

MAI MAGYAR KÖLTŐK

BÁRD OSZKÁR: SZORDINO

*Furcsa: a szavak egyre súlyosodnak
s a jelzők közt sem portyázhatok kéjjel,
valami benne, mi egykor túlrohó volt,
a színek között turkálni már szégyel.*

*Nem fáradtság ez, de több: felelőség,
mit nem érezni képtelenné lettem
s nagyon gyomlálom, ami szertelenség
a szavaimban és a képzeletben.*

*Egy szent szordino ráborul a szívre
és átszűr mindent, ami durván koppan,
s ott vagyok mégis egyformán és vérzón
létiink sodrában, kis és nagy dolgokban,*

*egyformán vérzón, de már nem nagy szókkal
s extázisokban sohse hadonászva:
nem szónokolni, káromkodni, sírni,
de menteni megyek az égő házba.*

*S amíg a jelzők egyre súlyosodnak,
tán közelebb jutok a mély igékhez:
már nem malasztot s nem tűzijátékot,
de kenyeret vinnék ahhoz, ki éhez.*

BERKÓ SÁNDOR: VERS AZ ÖREG NAPSZAMOSRÓL.

*Aggyisten bácsi, — köszöntöttem
a kapáló öreg parasztot.
Néztem megroggyant lábait s az
izzadtságtól ázott arcot,*

*amelyen, mint e barna földön,
hol rögbe vagdossa kapáját,
kanyargós utacskák vezetnek,
kitaposott mély barázdák.*

*Aggyisten, szólt és föl se nézett,
csak dolgoztatott úgy tovább,
inge újjával néha-néha
megtörölte a homlokát,*

*fújt néhányat és megfeszültek
vastag erei aszott nyakán, —
holnapra finom krumpli lesz majd
a nagyságosúr asztalán.*

*Nem szóltam én se, csöndbe néztem
meg-meghajló vén derekát,*

nagy kezeit, amint szuszogva
emelgeti fel a kapát, —

csak néztem őt, a nap tüzelt,
forró fényzáró hullt le rám;
ki ez az ember, gondolkoztam:
testvérem? apám? nagyapám?

Autó közelg az országuton.
Az öreg felnéz, fúj, szuszog,
a mosolygó nagyságosúrnak
a földig emel kalapot, —

nagy porfelleg, — az autó elment,
nagyot köpött a jó öreg —
s égő szóval csap ki az ajkán
az ezredéves gyűlölet.

DÉRY TIBOR: ANYA

Ily napra nem ébredt még a tenger,
hogy sikoltana s ősz kontyát tépné
mint anya a nagy sarj sirja fölött
mely lába előtt besüpped és
ásítva behuzza minden fényét.

Igy fogsz eldőlni, népem!
s lódulván ferdén a nagy csontok fölött,
miket a megvetés szórt utadra,
csak a tenger tört dörgése követ
s e mögötted zuhanó lant.

FORBATH IMRE: A CSODAVÁRÓ

évei repülnek, mint sárga keselyűk
alatta elfutott a föld, de ő nem jutott tovább
a szomorúság rongyaival beteg szíve körül
járkál a hatalmas városokban

ez a kikötő, hol hajója egykor partot ért
a kapitány meghalt, a patkányok megmaradtak
a zászló szövetéből kék zubbonyt
varratott örülten sárga csillagokkal

a latrinákon ül és várja a csodát,
mely édes és borzasztó legyen, mint Kitty ajkai
a csoda azonban nem jön — Szingalézia
lázado rabszolgái közt időzik a csoda

*a csoda még messze van, a messzi Indiákon,
a vad és rendbontó Uj vörös holdjai alatt.
ő vár és várni fog ölbetett kezekkel —
de az ölbetett kezekbe nem hull a csoda!*

GEREBLYÉS LÁSZLÓ: EGY KALMÁRHOZ

*Tudtam, hogy lélegzel valamerre,
(hisz olyan a lég, mintha mocsarakat lehelne a hold ránk!)*

*tudtam, hogy habzsolsz valahol,
(hisz kell lenni valakinek, aki fölzabálja a gyengék rosszul-főtt
eledelét is!)*

*tudtam, hogy éjente harmatos lányokat vonszolsz elő valahonnét,
(hisz sikolyok riasztanak föl mély álmaimból, mikor az éjjél
közelít!)*

*tudtam, hogy jársz-kélsz közöttünk, persze
(hisz nyughatatlan árnyad ott suhog az országutakon,
sompolyog,
s reávetődik a szegények hajlékaira!)*

*de szemtül-szembe, te hires, most állunk meg először egymásbavetve
szemeink horgát,
(no, hogy állsz meg előttem?
sehogy?... remegőn...
ne remegj, nem bántalak!
az emberiséget teszem felelőssé voltodért s a természetet,
mely úgy látszik, szereti világrahozni, ami iszonyú!)*

KORVIN SÁNDOR: MAGAM ELLEN

*Szolgálni járok s kipróbálok reggel
tükröm előtt a szolga mosolyát.
Az álom, melyben kényem kiszolgáltam,
ím, végetért. S a nappal dolgot ad.*

*A szolgáló kihordja szennyes csöbröm
és szómra les. — Kit büszke rajz és kő
pompás tartásba formál: vállán korsó,
telt karja ív, csipőjén öserő, —*

*csak vézna, fáradt lány s nem sejti kinom:
hogy csöbröm inkább magam hordanám.
Ő rámtekint s nem érti rángó arcom
és szánakozik pipogya urán.*

*Egy pillanat. S a szolga szolgát sajnál,
s míg bensőm égő szégyen-mardosás,*

*ő sepreget s már feledi is gyáva
szobaurát, ki lenne szíves társ,*

*de nem tud lenni társ, se úr, se szolga: —
urak közt szolga s szolganép közt úr.
Megosztott szívvel, felemás mosollyal
forog sután; gyűlöli s szeret bahul.*

*...Óh, futnék el, de vár a szégyen kint is:
az udvaron, ha lopva átmegyek,
a házinéni áll elém a bérért
s én szepegek, mint riadt kisgyerek.*

*Riadt vagyok s szelíd, de látnátok csak
koravén arcom egyszer csupaszon.
Lehántva róla üldöm, csak a gyilkos
szép gyűlölet tűz-karca ég azon.*

*A gyűlölet, — ez lett egyetlen gögöm. —
Lelkem rablói tették ezt velem.
Ők, ők dulták fel szűzi emberarcom,
teremtett enem, tiszta életem.*

*És mégsem őket szídom, — de a szolgát
itt benn: — velőmön s véremen nevelt
képmutató, ki magamat is rászéd —
őt gyűlölöm, korcs szolga-énemet.*

MORVAY GYULA: MÉGIS ÖRÜLNI KELL

*Mondanám, hogy vesd meg az ágyat, a borjúkat nézzük meg
lefekvés előtt és a galambokat csukjuk be,
az oltványokat öntözzük meg, de hiába.
Nincs se rózsafánk, se tipegő galambunk a kalitkában.*

*Kertünk, borjúnk sincs. Falun élünk és hányszor
magunkba fulladunk, elvágunk és keserű az ürmös bor.
Mégis örülnünk kell. Megadatott az élet.
Menekülnek a napok, de újak érkeznek.*

*Kalyibák közt vagyunk, de világszélesen csak itt verhet
a szív, csak itt tehetünk virágot vázába, új éneket
csokornak mindig ablakba. Közel vagyunk
a bölcsőhöz és a sírhoz. Tudjuk miért és mit akarunk.*

*Holnap gyertyavéggel tán Párisba kocsizunk,
vagy expresszsel álomvidéken áthúzunk.
Este összegezzük: érdemes volt élni nekünk.
Virágoztunk mi, elhervadt nem is volt kiskertünk.*